

for heldigere og bekvemmere for Befolkningen, om der blev foretaget Døvelser i Garnisonerne; jeg f. Ex. har aldrig været med til Leirøvelser, og det have mange Andre heller ikke, som dog ere gaaede med i Krigen. Det vilde heller ikke være nær saa ubehageligt for Befolkningen, der skal af med Mandskabet, og heller ikke saa anstrengende for Mandskabet; thi naturligtvis kunde Leirøvelserne ikke finde Sted i Oktober eller September Maaned, hvad derimod godt Døvelserne i Garnisonerne kunne. — Hvis derfor Nogen vil stille Ændringsforslag om, at der skal foretages Døvelser i Garnisonerne i Stedet for i Leir, saa vil jeg stemme derfor; men desværre har det i saa mange Tilfælde vist sig, at jeg ikke kan faae Nogen til at gaa med mig, og det Samme vil vel være Tilfælde ogsaa denne Gang.

Winther: Seg vil kun sige, at jeg altid har pleiet at stemme mod den Lov, som angaar Oprettelsen af Døvelsesleire. Det er forekommet mig, at de Erfaringer, der ere hentede derved, ere gaaede ud paa, at det har været et flent Lids-spilbe for Befolkningen og ikke til nogen videre Nytte for Mandskabet, men derimod til stor Overanstrengelse for det, uden at det kan ses, at der deraf er kommet Noget som helst ud, der kan gjøre det bedre stillet til at gaa i Krig end dem, der ikke have været i Leiren. Desuden er det jo ogsaa gjort gjældende, at Alt, hvad der kan kaldes Døvelse i at orientere sig med Hensyn til Stedligheder, eksisterer ikke der; thi om ogsaa de forskellige Batailloner kun komme der hvert andet Aar, kjende dog alle de Befalende Egnen udenad. Der anvendes efter min Mening altfor megen Tid paa denne, rimeligvis unyttige Døvelse; og jeg stemmer derfor ganske overens med den Bestræbelse, som den ærede sidste Læser ogsaa søgte at gjøre gjældende, nemlig den, at naar der skal være saadanne Døvelser, bør man afholde dem i Garnisonerne eller lade Mandskabet fra et Par Garnisonssteder, som ikke ligge altfor langt fra hinanden, komme til at samvirke paa et Mellem-punkt i en kort Tid. Det kunde efter min Mening gjøre den samme Nytte og vilde efter al Sandsynlighed ikke koste nær saa Meget. I hvert Fald spildte det ikke saa megen Tid for Befolkningen. — Seg skal, da det altid har været en Røst i Ørfenen at tale mod denne Lov, indskrænke mig til disse Bemærkninger for derved at motivere min Afstemning mod Forslaget.

Krigsministeren (Saffner): Seg beklager, at jeg ikke ser mig istand til at svare paa det Foredrag, vi først hørte om dette Lovforslag fra et æret Medlem her lige overfor (M. C. Christensen). Det var mig ikke muligt fra min Plads her fuldstændig at opsatte hans Udtalelser. — Naar jeg har taget Ordet, var det kun for at neblagge en bestemt Indsigelse mod den Paastand,

der blev fremsført af den ærede sidste Læser (Winther) med Hensyn til de Erfaringer, der skulde være hentede fra de hidtil afholdte Leirøvelser. At man kunde ønske Døvelserne for Uddannelse af Mandskabet endnu fyldigere end den, der bliver det til Del ved Leirøvelserne, skal jeg indrømme, og jeg har ogsaa søgt at indbefomme Ønsket herom ved det Forslag, jeg har tilladt mig at stille paa Finantslovsforslaget for indeværende Aar, men det gaar jo rigtignok i en ganske anden Retning end den, der blev antydet af det ærede Medlem, som vilde indskrænke Døvelserne væsentlig til Garnisonerne. Leirøvelserne ere jo foreskrevne i Hærloven og udgjøre en integrerende Del af Mandskabets Uddannelse. Saa længe den nuværende Hærlov bestaar, forekommer det mig ogsaa rigtigt at fastholde dens Bestemmelser i deres fulde Udstrækning. Jeg tillader mig derfor at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse af det høie Thing. Lovforslaget er jo en stadigt tilbagevendende Gjen-tagelse fra tidligere Tid.

Winther: Den ærede Minister mente, at saa længe vor Hærlov bestaar, hvori det forudsættes, at der skal være Leirøvelser, var det rigtigt at vedblive at beholde dem og altsaa at vedtage disse Lovforslag herom, som blive os forelagte hvert Aar. Det forekommer mig, at Hærloven er underkjendt i mangfoldige Retninger, og alligevel er man nødt til at beholde den, fordi man ikke kan faae en ny Lov, da Regjeringen ikke vil gaa ind paa de Forandringer, der ere foreslaaede fra Repræsentationens, navnlig fra Folkethingets Side. Hærloven skulde altsaa vedvare lige saa længe, som Regjeringen vedbliver at indtage det haardnakkede Standpunkt lige over for Befolkningens og Folkethingets Ønsker. Det forekommer mig imidlertid, at her er et Punkt, hvor man dog kan gjøre en Indsigelse derimod; thi hvis man ikke vil vedtage det Lovforslag, som her foreligger, og navnlig ogsaa negte de paa Finantsloven forlangte Penge til Leirøvelser, saa antager jeg dog, at man i det Mindste kunde blive fri for denne unyttige Bestemmelse i Hærloven. — At den ærede Minister betragter sin Hærlov som noget meget Fortrinligt og Noget, der endelig maa holdes i Hævd, kan jeg saa godt forstaa. Regjeringen maa jo altid være konserverativ. Jeg har ikke her udtalt nogen Kritik over dette Lovforslag, thi jeg indrømmer gjerne, at jeg ikke er sagkyndig i Militærvesenet. Jeg har kun udtalt, hvad der synes at være blevet den almindelige Mening hos de Folk, der have maattet tvinges til at gaae derhen, og hos Befolkningen paa Grund af det Uffavn af Mandskab, som den lider i Anledning af Hærøvelserne, og det er kun dette, jeg har villet udtale som en Grund for mig til at stemme imod Lovforslaget. Endnu har man da i det Mindste Lov til at stemme, som man vil, her i Thinget (Steenstrup: Endnu?). Ja, endnu